

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

Egyes szám ára 2 fillér.

POLITIKAI NAPILAP.

LAPTULAJDONOSOK:

Dr. JANIGA JÁNOS és Dr. VOJNICH GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KLADÉK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Telefon száma: 62.

Egyes szám ára 2 fillér.

A király fizetése.

— július 11.

Valamelyik budapesti népgyűlésen a szociálisták szónoka kijelentette, hogy ha ő felsége keveseli a fizetést, keressen jobb állást magának.

Ez szociálista álláspont. Otromba, durva, kiméretlen, de érthető. De pártok, a melyek párthatározatban proklamálják dinasztikus mivoltukat. politikusok, a kik a királylyal, a királyért, a királynak küzdenek, hogyan beszélhetnek, szónokolhatnak és izgathatnak civillista felemelése ellen, az érthetlenség.

Erdeke-e a magyar nemzetnek, hogy ez az ország királyság legyen, hogy magyar trón, magyar korona, magyar királyság legyen? — nyilvánvalóan igen, mert hiszen republikánus párt még csak meg sem alakulhatott nálunk soha.

Hogy mennyire az ország érdekében való a királyság intézménye, annak nyilvánvaló bizonyítéka az, hogy a magyar politikai világ állandóan azt sürgeti, hogy a királyság még inkább legyen a miénk, mint eddig volt; hogy a királyság még magyarabb, még nemzetibb legyen.

A nemzet eminens érdeke, általános, forró vágya tehát, hogy az uralkodó családot, az uralkodót, a koronát teljesen megnyerje a magyarság számára. Ennek a megnyerésnek az volna a módja, hogy a civillista felemelését megtagadjuk?

Igaz: szegény az ország, sokra nem telik, a mire kellene, minden fillérrel takarékoskodnia kell az országnak. A huszonkét vagy hány szónok, a ki a civillista ellen feliratkozott valószínűleg, mind igen megszívlelendő dolgokat fog elmondani.

De tudja-e bizonyítani csak egy is, hogy érdekünk a király kivánságának megtagadása? Az a két millió korona sok pénz, de tudja-e bizonyítani egy szónok is, hogy elég sok arra, hogy megérje a király megbántását?

Legyen magyar az udvartartás, mondják az ellenzék szónokai, akkor megadunk mindent.

Ebben nyilvánvalóan benne foglal-

tatik annak az elismerése, hogy a királyi kivánság bizonyos feltételekkel teljesítendő volna. Már most: még ha elismerjük is, hogy a kalmárkodás mindenütt dicséretes, a hol hasznukra válik még mindig kérdéses, az fogja-e megteremteni a magyar udvartartást, ha a két millió korona tárgyalásakor Lengyel Zoltán komolyan megintí Ferenc Józsefet?

Valami határtalan lelkesedéssel ez a törvényjavaslat senkit el nem tölt. De belátni a szükségességét: okos dolog.

Meg kell lennie: ezt tudja mindenki, aki politizál Magyarországon. Miért legyen meg tehát hurrogás, nyávogás, kukorékolás közben? Miért nem előkelően és nyugodtan, ha csak nem azért, hogy a kormánynak kellemetlensége legyen?

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése

— Saját tudósítónktól —

Budapest, 1904. július hó 11-én.

Nagynehezen verődik össze a Ház ma. Az akadémikus félóra jóval elmúlt a mikor *Jakabffy* Imre elnök az ülést megnyitotta.

Kubik Béla: Kevesen vagyunk! Megint katalógusolvasás lesz, ugylátszik.

A jegyzőkönyvet hitelesítették volna,

Olay Lajos azonban kifogásolja, hogy a jegyzőkönyvben nem konstatálták, hogy a Ház az ülés végén határozat képtelen volt.

Elnök felolvassa a jegyzőkönyvnek vonatkozó részét, a melyből kitűnik, hogy a ház az ülés végén nem volt határozatképes, és ezért az ülést föl kellett függeszteni. Felteszi a kérdést, hitelesíti-e a ház a jegyzőkönyvet?

Kubik Béla: A ház nem határozatképes. Kérem a megszámlálást.

Elnök: Elnök elrendeli a jelenlevők megszámlálását, majd pedig megállapítja, hogy hetvenötven vannak csupán jelen. A ház eszerint nem határozatképes. Az ülést egy negyedórára felfüggeszti.

Elnök az ülést újból megnyitotta és föl-tette a kérdést, vajjon a ház eredeti szövegében hitelesíti-e a jegyzőkönyvet.

Olay Lajos: A ház még mindig nem határozatképes!

Elnök: Akkor elrendelem a katalógus olvasást.

Felkiáltások jobbról: Még nem lehet! Nincs megállapítva a határozatképeség!

Elnök: Nyilvánosan nem számláltuk ugyan

hányan vannak jelen, de én meggyőződtem, hogy a Ház nem határozatképes.

Rátkay László: Az elnök kimondta a határozatot, hogy katalógus olvasás. Ezt végre kell hajtani.

Dedovics György jegyző: felolvassa e katalógust.

Elnök: A katalógus olvasása után konstatálja, hogy 117 képviselő van jelen. Felteszi a kérdést, vajjon a ház eredeti szövegében fogadja-e el a jegyzőkönyvet.

A többség elfogadta és így az elnök a jegyzőkönyvet hitelesítettnek jelenti ki.

Dél volt, a mikor a napirendre a civillista felemeléséről szóló törvényjavaslat folytatóság tárgyalására tértek át.

Lovász Márton a javaslat ellen beszél. Nem szavazhat meg költséget olyan udvartartásra, amely fikció csupán, a valóságban nincs meg. Kifejtette ezt bőven Apponyi gróf és ezekhez a fejtegetésekhez csatlakozik. A dinasztia nemcsak hogy nem érez velünk, de meg sem ért bennünket. Ilyen viszonyok között, hogy ma következik tőlünk a civillista felemelését.

Hock János: Hogy egy nemzetellenes kormány állását megerősítsük, ezért!

Nessi Pál: Huncut a német!

Madarász József: Mindig is az volt!

Lovász Márton: Most olyan uralkodónk van, akit a sors bőségesen ellátott tapasztalatokkal is és akit a sok szenvedés megedzett. Ha még most sem érkezett el az ideje annak, hogy a nemzet és a király között valami közeledés jöjjön létre, akkor meddig várjunk még, mikor lesz szorosabb az uralkodóház tagjainak és a nemzeteknek kapcsolata?

Felkiáltások balról: Soha! Soha!

Hock János: Érdek-házasságot kötöttek a Habsburgok, elvettek egy gazdag országot.

Kecskeméthy Ferenc. S mi még mindig az epedő szerelmes szerepét játszuk.

Lovász Márton: Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el. (Eljenzés a szélsőbaloldalon.)

Rátkay László: Azon kezdi, hogy határozati javaslatot nyújtott be.

E szerint vegyék állami ellenőrzés alá az udvartartást tegyék magyarrá, illetve rendszeresítsék az udvarnál és a kabinetirodában is a magyar nyelvet. A kormányelnök beszédével foglalkozik és kezdte, mire kell a többlet, a mikor Tisza azt mondja, hogy nem a háztartás költségei emelkedtek, és a király személyének költségei nem emelkedtek.

Rátkay beszéde után *Gabányi* Miklós beszélt hosszabban a javaslat ellen. Beszédét egész folyamán humoros megjegyzésekkel fűszerezte, miközben annyira elragadtatta magát, hogy a királyt eszküszegőnek nevezte.

Az elnök ezért rögtön rendreutasította. Beszéde egyéb részeiben általános derűtséget keltve, egész az ülés végéig tartott. A vitát a holnapi ülésen folytatják.

TÁVIRATOK.

Kolozsváry Dezső esküvője.

Budapest, jul. 11. *Kolozsváry* Dezső vezérőrnagy, a volt honvédelmi miniszter ma reggel tartotta esküvőjét *Borbás Rózával*, dr. *Borbás* József a Rókus-kórház főorvosának leányával. Az esküvő szűk családi körben folyt le. A nászpár és a vendégek reggel fél hat órakor megjelent a kálvintéri anyakönyvi hivatalban s a polgári egybekelés után az angol kisasszonyok temlomában esküdtek egymásnak örök hűséget.

A Szahara császára Budapsten.

Budapest, jul. 11, *Lebaudy* a híres párisi milliomos és a *Szahara hirhedt császára*, hat heti tartózkodásra a Csorbátora megy. A „császár” megbízásából nyolcz szobás lakástbéreltek neki és kíséretének. A Szahara császára három napot Budapsten tölt.

Nagy vasuti szerencsétlenség.

Budapest, jul. 11. New-Yorkból jelentik: Az Erie vasut Midvale nevű állomásánál összeütközött egy személyvonat egy ünnepnap kiránduló vonattal. Nyolc ember szörnyethalt, negyvenen életveszélyesen megsebesültek. Ujabb távirat szerint a halottak száma 27, a sebesültek száma is közel 75. A két vonaton összesen mintegy 800 ember utazott.

Tudományos intézet Marokkóban.

Budapest, jul. 11. Párisból jelentik: Etienne a kamarában ma határozati javaslatot nyújtott be, mely Marokkóban francia-marokkói intézet létesítését tervezi az ország tudományos kutatásai és igazgatási konzulátusi és tolmácsoló hivatalnokok kiképzése végett. Az intézet költségeit évi hetvenöt ezer frankra tervezik.

Egy havi közigazgatás.

A közigazgatási bizottság ülése.

(*Saját tudósítónktól.*) Szabadka város közigazgatási bizottsága ma délután tartotta meg július havi rendes ülését *Schmausz* Endre főispán elnökle alatt.

Dr. *Jóó* Aurél főjegyző felolvassa a múlt havi polgármesteri jelentést, melynek tudomásul vétele után a *Szigethy* Kálmán, *Birkáss* Kálmán és *Tary* István anyakönyvi tisztviselők ellen a belügyminiszter által hivatali hanyagság címén elrendelt fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat vezetésével a bizottság *Berzeviczy* Gyula anyakönyvi felügyelőt, akadályoztatása esetén pedig dr. *Biró* Károly polgármestert bizza meg.

Mamuzsich Lázár volt polgármester utadói ügyében többszörös megidézés dacára nem jelentkezővén, felhivatik, hogy mielőbb jelentkezék mert különben meghallgatása nélkül fog határozat hozatni.

Vojnich Máté árvaügyekről és kivételes nősülési engedélyekről referál, majd dr. *Kertész* Sándor t. főorvos olvasta fel a közegészségügy állapotáról szóló jelentését, melynek fontosabb adatai a következők:

A lefolyt hóban a közegészségi állapot kedvező volt, a kórmozgalom a gyomor- és bélhurutos bántalmakban nyilvánult; e ragályos betegségek közül a kanyaró is jelentkezett a III. és IV. körben, miért is a Bercsényi-utcai ovoda 4 hétre bezáratott, de már 8-án megnyitattott, mert a betegség megszűnt.

Palicsra júniusban 75 férfi, 185 nő, 36 fiu 60 leány vendég érkezett. Május és június hóban 363 egyén volt.

Melegben fürdött 278, szabadban 848 férfi, 275 nő, 256 gyermek.

Meghalt e hóban 120 férfi, 100 nő, összesen 220 egyén.

Született 158 fi és 114 nő, összesen 272 egyén.

Egyik palicsi villába a napokban sarlach beteg család érkezett. Indítványozza, hogy ezentul érkező fürdővendégek szorgos egészségügyi vizsgálat alá vétessenek.

Többek hozzászólása után a bizottság a megoldás ezen módját nem tartja a fürdővendégek irányában tartozó előzékenységgel összeegyeztethetőnek és ezen formájában nem teszi magáévá a t. főorvos indítványát.

Szalay Mátyás főkapitány kihágási felelőviteli ügyekről szóló jelentésével kapcsolatban dr. *Purgly* Sándor bizottsági tag interpellálja az előadót a külföldi, ugynevezett »ringspiel« vállalatoknak hosszabb időre adott engedély tárgyában — a közbiztonság és köztisztaság érdekében. *Szalay* válaszában kifejti, hogy a szabályrendelet értelmében engedélyezhető a hasonló vállalatok működése és a kérdéses vállalat tulajdonosa is magyar állampolgár. A bizottság az ügy véglegzését a tanácsra bizza.

Dr. *Bólics* József kulturtanácsnok kórházi ügyekről referál.

Popp György pénzügyigazgató a közadók állapotáról teszi meg jelentését. Julius hóban befolyt 22655 korona egyenes adó, amely összeg a megelőző évben befolyt 18698 koronához viszonyítva, 7917 korona többletet mutat. A félévi bevétel még 5166 korona minust mutat a távalyi mellett. A múlt évben ugyanis 574940 korona, míg a legutóbbi félévben 569773 korona folyt be.

Kapcsolatosan jelenti a pénzügyigazgató, hogy az adókiivetés legnagyobb részben befejezést nyert, a hadmentességi és fegyver adó kiivetésével. A III. osztályi kereseti adók felszólamlási bizottsága még július hó 25-én meg fogja kezdeni működését és előreláthatólag augusztus 15-ére be is fejezi.

Örömmel adja tudtára a bizottságnak, hogy a városunkban hosszú idő óta kellemtlenkedő adóügyi mizériák véget értek és mivel a maga részéről sem tartja Szabadka város méltóságához illőnek, hogy a finansz hadsereg folytonosan a lakosság nyakán legyen, a meglevő közegek köteleességteljesítésének kényszerítésével és egy állandóan alkalmazott pénzügyi ellenőrző tisztviselő kirendeltségével teszi lehetővé, a gyűlöletes eddigi rendszer nélkülözhetővé tételét.

A város területén eddig mintegy 80—90 esetben lett a rozsdakár bejelentve, amelyekről a jegyzékek idejekorán elkészítettnek és a kár még a betakarítás előtt fel fog vétetni.

Végül ama üdvös ujtás foganatba vételét jelzi, hogy ezentul a végrehajtási cselekményeknél a végrehajtást szenvedők könnyebbségére mindig szem előtt lesz tartva, hogy mikor fizethet az illető legkönnyebben.

Az állam és a lakosság érdekeinek kielégítését ennyi tapintattal, ügyességgel és jóakarattal közmegelegedésre is lehet teljesíteni, miként ezt *Popp* György pénzügyigazgató rövid, de annál üdvösebb működése alatt ma is bebizonyította. A bizottsági tagok lelkesen meg is éljenezték e jelentés tudomásul vétele alkalmával.

Gräff Nikáz tanfelügyelő a múlt hónapban az I. és IV. kör trachomás iskolákat látogatta meg. A növendékek súlyos szembajában általános javulás tapasztalható úgy, hogy nagyobb részük a jövő tanévben trachomamentes iskolákban nyerhet oktatást.

A dr. *Békeffy* Gyula elnökle alatt megtartott legutóbbi iskolaszéki tanítóválasztások jóváhagyatnak.

Sztankovits György államépítészeti főmérnök jelentése után dr. *Purgly* Sándor szólal föl, hogy a szabadka—óbecsei helyiérdekű vonalon Vörösegyháza állomására Szabadkán nem adnak ki menettérti jegyeket és ez által mintegy 22000 esetben fosztották meg az idén a gazdasági munkásokat a máv. összes vonalain és állomásain nyújtott kedvezménytől. A bizottság a kereskedelemügyi miniszterhez ezen ügyben sürgős felterjesztést fog intézni. Végül még bejelenti, hogy a kereskedelemügyi miniszter az egész éjjeli telefon és táviró szolgálat teljesítését rendelte el a szabadkai első számú postahivatalnál.

Papp Sándor dr. kir. alügyész a fogház állapotáról teszi meg jelentését; utána *Eberhardt* József áll. állatorvos az állategészségügy múlt havi állapotáról a következőket jelenti:

A fertőző állati betegségek közül a IV. és VII. állategészségügyi kerületben sertésvész, az V. állategészségügyi kerületben pedig sertéssorbánc lépett fel. Az I. állategészségügyi kerületben megállapított sertésvész, a VII-ben pedig a sertéssorbánc és a II. kerületben a veszettség megszűnt.

A közvágóhidon levágatott 228 drb szarvasmarha, 40 drb növendékmarha, 280 drb borju, 2 drb bivaly, 2139 drb juh, 25 drb bárány és 480 drb sertés. A város területén levő marharakodó állomásokon elszállítás céljából megvizsgáltatott 241 drb szarvasmarha, 631 drb ló és 2366 drb sertés.

Az ülést ezután elnöklő főispán bezárja.

A tanítónők továbbképzése.

A tanfolyam megnyitása.

(*Saját tudósítónktól.*) Jeleztük már, hogy a szabadkai tanítónő képzőben a két hónapos szünet alatt továbbképző tanfolyam fog megnyitni. A tanfolyam ünnepélyes megnyitása ma délelőtt volt, a melyen szépszámu közönség jelent meg. A tanfolyamon 50 tanítónő fog résztvenni.

A tanfolyam sikerét biztosítja nemcsak a kiváló szakérők kijelölése, de azon körülmény is, hogy a miniszter a tanfolyam vezetésével tanítónőképzőnk lelkét, a ritka készségű s agilis igazgatónőjét, Dr. *Veszelyné* Balajthy Ilonát bizta meg.

A megnyitáson ott láttuk a vendégek között a minden szépért, jóért lelkesülő kultur főispánunkat, *Schmausz* Endrét, Dr. *Biró* Károly polgármestert, *Pertics* Mihályt, Dr. *Bólics* Józsefet, *Mérey* Ágost tanárt, *Meznerics* Ferenc igazgatót, számos tanítót, tanítónőt és a tanfolyam előadóit.

Gräff Nikáz kir. tanfelügyelő magas szárnyalásu buzdító beszéddel nyitván meg a tanfolyamot, szive mélyéből üdvözli a jelenvoltakat s örömeinek ad kifejezést, hogy a megnyitáson nemcsak szorosan vett tanítók,

hanem társadalmunk más rétegei, a városi hatóság vezető férfiai is vesznek részt. Ez már a 2-ik tanfolyam e mintaszerűen vezetett intézet falai között.

Ezután vázolja a tanítóképzés és a népis-kola fontosságát és feladatát. A nemzet boldogulása, anyagi és szellemi haladása a kulturától függ.

Az iskola nemzetalkotó, magasztos feladatát csak akkor oldhatja meg, ha a tanító hivatása magaslatán áll. Az a tanító áll hivatása magaslatán aki folyton képzi magát, mert az iskola lelke a tanító. Építhetünk impozáns iskolapalotákat, felszerelhetjük azokat egy világtárlat összes tanszereivel, de ha a tanító nem érti munkáját: kárba vészett minden áldozat és fáradság. Azért jogosult a tanító mondása: az iskola én vagyok. A tanfelügyelő beszédjét zugó éljenzéssel fogadták, a mely után Dr. Veszely Ödön fővárosi tanár vette a szót, hogy első előadását az »irodalomról« tartsa meg.

Veszely Ödön dr. előleges megjegyzéseket tesz a tanítás rendjére és módjára nézve. Ez különböző lesz más tanítástól. Szakavatottan, a perfekt készülségű szaktanár tudásával fejtegeti a tanfolyam célját, mely nemcsak ismeretek ismételésében, de főleg azok kiegészítésében álland.

Maga az élet egy folyamat s így a szellemi élet sem más, mint folyamat, mely azonban soha sincs befejezve, hanem a látzólag csendes vízhez hasonlóan folyton változik. A lelki élet pillanatról pillanatra változik, éppúgy mint műveltségi készletünk, műveltségi fokunk is folyton változásnak van alávetve.

A klasszikus irodalmi művek a bennük rejlő erkölcsi igazságnál fogva birnak belbecsével. A rémregények és a ponyvairodalmi művek azért veszélyesek, mert nem a való életet és az erkölcsi igazságot ecsetelik, hanem egy képzel s a való élettől teljesen elütő, az igazsággal ellentétes világot tárunk fel s ábrándvilágba ringatják az emberi szellemet. Az ábrándozás pedig az élet megromlótója.

Ezután a tulajdonképi szakelőadás következtén, a vendégek 10 óra után emelkedett hangulatban eltávoztak.

A háború.

— *Expressz tudósítás.* —

A mai nap folyamán a háborúról a következő sürgönyök érkeztek a fővárosba:

Moszkva, jul. 11.

Miklós cár reggel Kolomnába érkezett a harctérre induló csapatok megtekintése végett. A szemle után a cár beszédet mondott a tisztekhez, melyben üdvözölte őket abból az alkalomból, hogy az a szerencse érte őket, hogy a háborúban résztvehetnek és ama meggyőződésének adott kifejezést, hogy az orosz fegyverek becsületét fenntartják. Ezután a cár a tiszteket úgy a maga, mint a cárné nevében megáldotta. Az ünnepség után a cár folytatta útját Kazán felé.

Csifu, jul. 11.

Port-Arthuri menekültek azt beszélik hogy a japánok keleti hadosztálya a hajóhad támogatásával folyton küzdelemben áll, hogy a várost és a kikötőt domináló állást nyerhessen el. A japán hajóhad reggeltől estig szakadatlanul lő. Hir szerint minduntalan érkeznek halottakat és sebesülteket hozó csoportok. A magánházakat tábori kórházakká rendezték be. Hir szerint az ellenség előőrese a tengerészlábort közelében van. A japán hajóhad július 2-án, 3-án és 4-én éjjel dél felől ostromolta az erősségeket, a nélkül azonban, hogy nagyobb kárt okozott volna. Egy orosz jelentése szerint a japánok 6 árról 7-ére virradó éjjelen a Takusán-hegy ormát megszállták és ott egy üteget állítottak fel. A Novik cirkálóhajó és négy ágyunaszád 7-én indul ki és a japán ütegre lövöldözött, melyet az orosz gyalogság állítólag körülvett és elfoglalt. Az oroszok azt állítják, hogy a japánok, miközben az előőrsi szolgálatot teljesítő orosz

hajókat meg akarták közelíteni, legalább tíz torpedónaszádot vesztettek.

Tokio, jul. 11.

Péntek éjjel a Togo-féle hajóhad torpedónaszádraja viharos időben megközelítette Port-Arthurt. Egy naszád megtámadta az Askold cirkálóhajót. Az ütközet eredményét nem tudni. Japán részről két altiszt esett el és több tiszt súlyosan megsebesült.

Pétervár, jul. 11.

Az orosz távirati ügynökség tudósítója táviratozza Liaojangból tegnapi kelettel: A japánok nagyban erősítik a megszállott szorosokat, miből arra következtethetni, hogy védekező magatartást szándékoznak tanúsítani. A Liaojang és Mukden-felé való elővonulás tehát valószínűtlen.

HIREK.

— **A színház építése.** A napokban sok szó esett az egész városban a színház építéséről. Általános volt a vélemény, hogy a színház nemcsak a színi szezon kezdetekor, de még a jövő év január havában sem lesz készen. A színház építését sokan a mérnöki hivatalnak tudják be, mely a terveket nem készítette még el. Most mint biztos forrásból értesülünk a mérnöki hivatal készen van a tervrajzzal, amely amellet, hogy igen üdvös, gyorsan keresztül vihető. Szerdán a tervek átvizsgálására egy miniszteri szakközeg érkezik Szabadkára. Így hát igen valószínű, hogy az építéshez még a jövő héten hozzáfognak és a színház megnyitása nem fog késedelemmel járni. A tervek szerint a színház vasbeton szerkezetű menyezettel lesz ellátva.

— **Drakulics Pál osztálytanácsossága.** A zombori ujságok nyomán már két ízben is megemlékeztünk a Drakulics Pál dr. országos képviselő miniszteri osztálytanácsosságáról forgalomba került hírekről, melyek megbízhatósága azonban sok tekintetben kétséget szenvedett. A „Zombor és Vidéke“ legutóbbi száma azt írja, hogy „biztos forrásból“ történt értesülése szerint *Drakulics Pál dr. országos képviselő osztálytanácsossága való kinevezése befejezett dolog* és csak napok kérdése, hogy az tényé válva a hivatalos lapban is publikáltassék.

— **Szabadságon.** Szerdahelyi Sándor kir. törvészéki híró, főtárgyalási elnök ma kezdte meg hat hetli szabadság idejét. Távolléte alatt Marián Miklós törv. bíró a helyettese.

— **A bácskai legelők.** A földmivelési miniszter rendeletéből érdekes összeállítást készítettek nemrégiben országszerte, Bács megyében is. Összeirták az összes háziállatokat, de az eddigi szokástól eltérően különös pontossággal kellett feltüntetni a közlegelők nagyságát és azt, hogy hány gazda mennyi állattal használja. Az összeállítás pontosan és hüen mutatja, a mit egyébként régen tudnak a hozzáértők, hogy Bács megye sok községében a legelőviszonyok épen nem kielégítőek és sok szociális bajnak egyenesen a legelő hiány az oka. Természetesen ilyen a helyzet az ország számos helyén, tudja ezt a földmivelési miniszter is és kétségen kívül azért rendelte el az összeírásnak ezt a módját, hogy pontos tapasztalatokat szerezzen, a mi után nem fog sokáig késni az intézkedés sem.

— **Fiatalkorú világljárók.** Hat vállalkozó szellemű diák ember alig, hogy az iskolai év véget ért elhatározta, hogy Magyarországot be gyalogolja. Ezek a fiatalemberek Kun János, Pócs Sándor nagyváradi, Réthy Pál, Som Gergely debreceni, Suhajda József és Aradi Antal pedig budapesti fiúk. Nagyváradról indultak valamenyien s oda térnek Arad, Szeged, Szabadka, Pécs, Balatonmellék, Székesfehérvár, Budapest és Debrecen érintésével. A fiatal globbtrotterek holnap érkeznek Szabadkára.

— **Halálos kocstikázás.** Virág József Tompa pusztai suhanc szénát fuvarozott a mezőről. Utközben meglátta, hogy két esztendőcs öcsce az ut porában játszadozik, azért fel akarta venni a jól megrakott szé-

nás szekérre. Az apró gyermek majd fenn volt a széna tetején, midőn a lovak hirtelen megbokrosodtak s a kocsi elrántották. Ebben a pillanatban a bátyja a kis fiút eleresztette. Az apróság a lovak közé került, amelyek halálosan összerugták. A rendőrség a gondatlan suhanc ellen vizsgálatot indított.

MULATSÁGOK.

A Dankó hangverseny. Tegnap este műélvezetben volt része mindazoknak, akik a palicsi fürdő gyógytermében megjelentek. Ott folyt le a Dankó Pista szobra javára rendezett hangverseny, amely pompásan sikerült. A műsor minden számát nagy tetszéssel fogadta a jelenlévő szép közönség és sokat tapsolt a szereplőknek. A program első száma Balassa József szegedi hírlapíró társunk szellemes és kedves felolvasása volt, amely után Parlagi Kornélia, a szegedi színház tagja gyönyörű énekszámai ragadták el a közönséget. Molnár László nem kevesebb, mint három monológgal kedveskedett a hallgatóságának, végül Hetényi Elemér adott elő egynéhány csinos kuplét. A hangverseny a jótékony célra szép összeget juttatott.

Nyiltér.*

A nagyérdemű közönség tájékoztására.

Külföldi utazásomról hazatérve, tudomásomra jutott, hogy rosszakaróim azt a hirt terjesztik rólam, mikép egy helybeli uri egyén és közöttem tettelegességgel végződött szóváltás történt, elutazásom előtt. Ez a híresztelés nem egyéb, mint rosszakaratu rágalom, amelynek terjesztőit ki fogom nyomozni és cselekedetüket meg fogom torolni. Mindamellet kijelentem, hogy a ki a való érdeklődés iránt érdeklődik, annak készséggel bemutatom az egész híresztelés alaptalan voltáról kiállított nyilatkozatot.

Egyébként a rosszakaratu becsületeblókat aljas gazembereknek nyilvánítom ki és át adom őket a közmegevetésnek.

Raichl Ferencz.

*) Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget Szerk.

Budapesti gabonatözsde.

Kálnoky és Simon gabonaterméknyereskedő cég tudósítása. — Julius 11. —

A határidő-üzlet.

	Déli zárlat	Esti zárlat
Buza ápr.-re	—	—
Buza máj. 1904	—	—
Buza okt.	905—907	908—09
Rozs ápr.-re	—	—
Rozs májusra	—	—
Rozs okt.-re	670—671	636—37
Zab máj.-ra	—	—
Zab	—	—
Zab október	628—630	527—28
Teng. jul. 1904.	531—535	539—40
Tengeri aug.	545—547	544—46
Teng. máj. 1905	574—576	572—73
Tengeri	—	632—33
Repce	—	—
repce aug.	10.30—10.40	—

REGÉNY CSARNOK.

A POGNEBINI HŐS.

Irta: **Sienklewicz Henrik.**

8.

Bartek fényesen nézett ki. Az éj folyamán a két pofája úgy feldagadt, mint a duda. Ez a jelenség olyan rettenetes kinézést kölcsönzött neki. Az emberek ugyancsak megbámulták. Sőt hallani is lehetett:

— Ez ugyan jó védelmezője a németeknek Majd ellátja a fracniák baját.

Bartek önelégülten mosolygott. Meg volt elégedve önmagával. Szerette volna, ha már megrakhatott volna néhány franciát. Legalább nem mennek Bognebinbe, hogy az ő Magdáját megöleljék. Mosolygott ez a buta paraszt, bár a lelkében mégis volt valami félelem. A különfé finom ételeket egymás után fogyasztotta, a sört meg úgy itta, mint a vizet.

Végül valaki egy szivart adott neki, amely után két kézzel kapott.

— Te Vojtek — szólt azután Bartek — úgy látom, hogy ezek a németek igen jó emberek. Látod — folytatta — azokat a franciákat mégis megverték.

Az epés Vojtek elakarta oszlatni Bartek korai örömét és Cassandra mondjára jósolni kezdett:

— He hehe! Igen ám, a franciák először meghagyják magukat verni, de aztán olyan veréseket osztanak szét, hogy te még álmodban se tudod elképzelni.

Vojtek nem tudta, hogy az ő nézetét egész Európa osztja, de még kevésbé azt, hogy egész Európa hasonlóképen gondolkozik ez esetben.

Ezután tovább utaztak. A merre a szem ellátott a házak diszben voltak. Következtek ezután olyan állomások, ahol hosszabb ideig tartózkodtak s itt is ott is oriai embertömeg üdvözlése fogadta a katonákat szállító vonatot.

Hire hamva se volt már a szomorúságnak. Azt ott hagyták Pognebinben az asszonyoknál. De mintha ez a vigasság tűnő félben volna. Igen, tűnik, mert az egyik állomáson megállott az ellenkező irányból jövő vonat. Az Franciaországból jött és tele volt sebesültekkel. Szegény emberek nehéz sebekkel borítva heverték a kocsik padlóján. Sirtak is, nyöszörögtek is.

Bartek feszülten figyelte a betegeket és mintha az inába szállt volna a bátorsága.

— Vojtek, a rézangyalodat gyere csak ide — szólt Bartek kétségbeesetten — nézd mit tettek ezek a franciák.

Hát bizony volt is ott nézni való. Csupa sápadt arcu, megkínózva, meggyötörve. Sokak arcán még ott volt a golyó serkedte vér... amely meg is feketedett. A szerencsétlenek ajkán ekkor felhangzott egy-egy fájó sóhaj. Szídták a franciákat és a németeket.

— Víz, víz adjatok! — mondták némelyek.

Ámde a sebesültek között volt már halott is. Ezek a kocsisarkában feküdtek rettenetes állapotban. Azoknak akik köztük voltak valami kimondhatatlan érzés töltötte meg szívét, hiszen látták, hogy szállt el a lelkük, hogy szenvedték el a legirtózatossabb fájdalmakat.

Bartek először látta a háboru véres gyümölcsét. A fejében különféle gondolatok kóvályogtak össze-vissza. Csak tátott szájjal bámult a levegőbe és ha tekintete egy pillanatra a sebesültek eltorzult arcára esett, megszállta szívét a félelem, hogy az ő sorsa is ilyen lesz. Vojteket kereste, akit így szólított meg:

Vojtek féld az Istent!

Meglásd marha, te is így jársz — volt a felelet.

— Jézus Mária, hát így ölik egymást az emberek.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: **BALASSA SÁNDOR.**

Kadapród iskolára
honvéd

vagy
közösbelire

előkészít:

Csernyei Mór tanár
Ujvidéken.

Egy szép lakóház

7 szobás uri lakással
és hozzávaló mellékhelyiségekkel

Kiadó esetleg örök áron eladó.

Csim a kiadóban.

Hol lehet legolcsóbban

Vásárolni

kész férfi öltönyt,
gyermek ruhát,
női kabátot
és paletot

Földes Samu

Szabadka, Főtér Vermes-palota.

Férfi öltöny	---	---	17 kor. feljebb
Ulster	---	---	22 " "
Felöltő	---	---	17 " "
Gyermek öltöny	---	---	5 " "
Gyermek felöltő	---	---	9 " "

Külön osztály női konfekciókban.

Női Jaquetok	---	---	11 kor. feljebb
Női Paletok	---	---	17 " "
Fiu és leánygallérok	---	---	5 " "

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér. Legkisebb hirdetés 30 fillér. Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban Batthyány-utca 3 sz. - Apró hirdetések előre fizetendők.

A ki eladni kíván:

Butort,
Zongorát,
Bort,
Gyümölcsöt,
Gabonát,

Üzletet,
Műhelyt,
Lakást,
Üzleti helyiséget,
Nyaralót,

vagy a ki

valamely állást betölteni kíván, legbiztosabban ér célt, ha igénybe veszi a

„Bácsmegyei Napló“
kis hirdetési rovatát.

Bácsmegyei Napló
ára 2 fillér kapható:

Vlg Zsigm. Sándor
könyv és papír kereskedésében főtér.

Heumann Mór
könyv és papír kereskedésében főtér.

Krécsi A. Nándor
könyv és papír kereskedésében Deák-u.

Erdélyi D. és Társa
dohány nagyüzse
Kossuth utca

Tenner B.
dohány-üzse és járó áru
üzletében Kossuth-u.

Gerber Jakab
dohány-üzse és esztergályos
üzletében Kossuth u.

Spitzer és Klein
fűszer és csemege üzletében
Rudics-u.

Meznerics József
fűszer és csemege üzletében
honvéd laktanya mellett

Beck Sándor
fűszer és liszt üzlete a
törvényszékekkel szemben.

Nojsek Géza
fűszer és csemege üzletében
Damjanich és Beresényi utca sarkán.

PALICSON
Menczel Mihály
fűszer és csemege üzletében

Kiadóhivatalunkoz intézett levelek csakis bélyeggel továbbíthatók

J...
De jó volna most is bizooygatni Gid. 226

Guczi II.

A kijelölt helyen vártulak spr cerre Elmaradásod okát kéri Nyegle. 227

Egy kisasszony

ki néme ül és esetleg franciául beszél, ké gyermek mellé azonnal felvétetik. Cim a kiadóhivatalban 228.

Kis inas.

Hétfőn elfoglaltságom miatt ott nem jelenhettem meg. Kérem szives elnézését. »Segéd.« 229.

Sporhert

jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 230.

Epstein-féle

vaszon gyári raktár Sümegh Ingven és bérmentve küld vaszon és siffon mintákat. 231.

Házassagot

óhajtók egy 24-28 éves hajadonnal vagy özvegygyel, aki legalább 10-15 ezer koronával rendelkezik. Cimek e lap kiad-hivatalába intézendők 221

Vennék

házat kerttel együtt, lehetőleg a szegedi szőlőkben vagy a városliget közelében. Cim a kiadóhivatalban 219

2 drb kettős ajtó

jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 191.

Megvételre

kerestetik egy jó karban levő ház. Cim a kiadóhivatalbae. 213

Részletfizetésre

porcellán-szervizek, lámpák, kérésre árlap ingyen, Ivankovics Károly, Szegeden 215.

Gyümölcs

csomagolásra igen jó minőségű papiros bármily nagy mennyiségben kapható lapunk kiadóhivatalában. 194.

Asszonyok-leányok

lapkihordáshoz kedvező feltételek mellett felvétetnek lapunk kiadóhivatalában. 216.

Pénzkölcsönt

házakra, telkekre, föld birtokokra, második, harmadik helyre is. Cim a kiadóhivatalban. 117.

Alágyujtó

papiros, zsákonként 20 fillér. Kapható lapunk könyvnyomdájában. 131

Palicson

több butorozott lakás kiadó, értesítést ad Szti-pics és társai cég Szabadkán 120

Fiatal emberek

kik hölgyek társaságában szórakozni óhajtanak, küldjék be címeiket zárt levélben lapunk kiadóhivatalába. 205

Kereskedelmit végzett

kisasszony irodai foglalkozást keres. Cim a kiadóhivatalban 200.

Borbély tanoncok

felvétetnek. Cim a kiadóhivatalban. 217.

Tanoncnak

relvétetik 2 polgárit vagy gymnasiumot végzett fiu egy előkelő szakmához. Cim a kiadóban. 109.

Reggeli sétákra

keresek egy kedves és szellemes hölgy társaságát Levelek a kiadóba intézendők „Reggeli séta“ j. alatt 184.

Kosztosokat

— kóser koszt — egy tisztességes családnál jutányos áron kapható. Ugyanott butorozott szoba is kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 147

Magyar remekírók

teljes sorozata, kedvező fizetési feltételek mellett azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 187.

Shakspiere

sz nművei 6 kötetben jutányos áron eladó. Cim a kiadóban. 188.

Állást

keresek nővérem részére pék vagy cukrász üzletben. Cim a kiadóban. 219

Izletes

e édkosztot nyerhet 2-3 intelligens uri ember egy jobb családnál. Cim a kiadóban. 177.

Makulatur

papiros nagy mennyiségben eladó. 146

Telek eladás.

Tompa-utcában 237 négy-szögöl telek igen alkalmas ház építésre, előnyös feltételek mellett szabad kézből eladó Bővebbet a kiadóhivatalban

Két szobás

lakás, hozzátartozó mellékhelyiségekkel azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 103.

Órás tanoncnak

felvétetik egy vagy két fiu, kik 1-2 gimnaziumot végeztek, Czeizler Lipót chronometer órás Szabadkán Kossuth-utca. 123